

πέσουν τα Ευρωπαϊκά κράτη στο δίκιο μας, οι μεγάλοι κυβερνήτες που θα μας καταστήσουν αξίους της μοίρας μας, ξίους να ξαναποχτήσουμε όλους τους Ελληνικούς τόπους και την Πόλη. Όλα τούτα φαίνονται όνειρα· αλλά είναι όνειρα λαμπρά, που δίνουν άκροχίλια, που κάνουν τα μάτια να δακρύνουν, κ' εγώ μη ξέρουμε πότε θ' αληθεύουν. Ένα μέρος όμως της μεγάλης ιδέας του Ελληνικού Μεσανασμού, ή κοινωνική παλιγγενεσία, δεν πρέπει να μας φαίνεται τόσο δυσκολόπρακτη· γι' αυτήν έχουμε χρέος να αγωνιστούμε τώρα, και θύμαστε οι πρόδρομοι του μεγάλου ανθρώπου, που θα ρίξει από το θρόνο της την καταλύτρα ψευτιά και την πολιτική άτιμία. Πρέπει να εργαστούμε, με αδιαπάρνηση, με φιλοπατρία, με ζήλο.

Η Μεσαιωνική ιδέα είναι μέρος της εθνικής ψυχής, δεν είναι έλπίδα μόνο, είναι λαϊκή θρησκεία. Και τόνειρο που τήρασε ο πόνος της τυλαβίας, τα δεινά του μαρτυρίου, δε μπορεί να γίνει καπνός σε λίγες μέρες, ή σε λίγα χρόνια, όπως μερικοί τό κηρύχουν. Αν πάμε από χρόνο σε χρόνο χειρότερα, τόσο μεγαλύτερες πρέπει να είναι οι έλπίδες μας, τόσο θερμότερα πρέπει να πιστεύουμε πως ο Ελληνικός λαός — κ' έχει γερὰ στοιχείο — θα βραβεύη τα έλευνά του χάλια, και σε μιά του προσπάθεια άσυνείθιστη θα βγάλει τό διερωτή, που προσμένουμε.

Πρώτα έρχονται οι Προφήτες και οι Πρόδρομοι, στο τέλος ο λόγος γίνεται σάρκα.

Λικός σας
Θ.

ΒΑΙΑΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ
(Έγβ. 1,115).

Την ωσαν ύψη των θεών
Τη λαμπρή φωτίζοντας,
Στου ουρανού τα πλάγια σηκώθηκε
Του Βάρουνα και του Μίτρα 1) τό μάτι.

Ο φωιοχότης, που, πνοή
Σ' ε,τι ζει χαρίζοντας,
Τες θεομές άχτίδες του ανάροξε
Στόν άέρα, στες σιερούς, στα γαιάζια,

Ακολουθάει την Αύγη
Στά σια, τη ρόδινη,

λοχαγός και να δήτε που θα περάσουμε κι' αυτή τη μέρα έτσι χαφτοντας μύγες.
Την ίδια στιγμή άκούεται ένα σφύριγμα, έπειτα και δεύτερο. Δύο μπόμες πέσανε εκατό βήματα μακριά από τις πρώτες γραμμές του πεζικού. Μερικοί στρατιώτες που είχαν άνασηκωθεί, ξαναπέφτουνε πάνω στην κοιλιά τους. Καί γίνεται μιά σιγαλιά, που δεν άκούεται τό παρακίρσο.
Οι δραγόνιοι, από την αύγη στο πόδι, συνομιλάνε λογαριάζοντας την έπιτυχία μιάς καλής μάχης που σου άνάθει τό αίμα.

— «Άκουσε, Ρενάρδε, λέει ο συνταγματάρχης στο σημαιοφόρο του, θέλεις να δής άληθινά παλληκάρια; Κοίταξε τους ανθρώπους αυτούς, που είναι κερρωμένοι στη θέση τους με παθητική ύπακοή και περιμένουνε που πάνε και τους πέρνουνε για να τους στείλουνε στο θάνατο. Χωρικοί, που περπατούνε μπρός, χωρίς να ρωτήσουνε τό γιατί. Έφέρουνε πως πάνε για την πατρίδα· τους είπανε πως πρέπει να προχωρήσουνε και προχωρούν.

»Πότε μες στη λάσπη, πότε μες στο χιόνι, κι' όμως ποτέ δεν παραπονούνται· δίχως τροφή, δίχως κατοικία, προχωρούνε πάντα, μόνο και μόνο για την πατρίδα!

Σάν ο υιός την κόρη που αγάπησε,
Και στους τόπους των ανθρώπων πηγαίνει,

Όπου λατρεύουν τους θεούς
Και τα βώδια σάλατρα
Γιά καλό τους ζέφουν καλόκαρδοι.
Κ' έχουν τ'ατα τα δεινά του φωσιήρα

Την τρίχα κίρρωη ξανθά,
Πανειτά, χρυσόβολα
Πιλαλούν τον Ήλιο δοξάζοντας,
Κι' ως του θόλου τις κορφές ανεβαίνουν.

Κάνουν τό γύρο του ουρανού
Και της γης μονόμερα.
Κ' έχει κι' όλας τούτη τη δύναμη
Ο φωσιήρας, τη μεγάλη θεοσύνη:

Όλο τό διάχυτο τό φώς,
Σά σταθεί στού δρόμου του
Τά ψηλά, συνάζει, και τ'άλογα
Σάν ξεξέψει, τό σκουτί της ή νύχτα

Ρίχνει κατάμαυρο παντού.
Πιζόνοντας του Βάρουνα
Και του Μίτρα τότες τό πρόσωπο,
Μέσα μιλάνε στου ουρανού τες άγκάλες.

Πότε είνε ή λάμψη του θαμπή
Πότε φέγγει άταίριαστα
Τά ξανθά φαριά του τ'άμάξι του
Σέρουνε. Βγαίνει, ή θεοί, τό δισκάρι

Του φωιοδότη βασιληά.
Από κάθε ντροπίασμα,
Κι' από π'ασα άνάγκη φυλάχτε μας,
Και χαρίστε σ' έμάς πλούσια τα έλέη.

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

1) Οι δύο θεοί είνε οι ρυθμιστές της κοσμικής αρμονίας. Ο πρώτος βασιλεύει τη νύχτα, ο δεύτερος την ημέρα. Πολλές φορές οι Βαυδικοί θμνοί τους ψάλλουν, όπως είδα άναρωμένους· τό μάτι τους είναι ο Ήλιος.

Στο Μεζικό, όταν κανείς έχει στο σπίτι του κάμαρες για νοίκισμα, κρεμνά στο παράθυρο μιά έφημερίδα. Αν τό πάρουνε μωρουδιά οι έφημερίδες μας, μπορούνε να στείλουνε μερικά φορτωμάτα φύλλα, από κείνα που τους περισέουνε από την απρότη κυκλοφορία». Έμπρός, κ. κ. Έσπερινοί και Σια.

»Οι πολεμιστάδες αυτοί χάνονται πάνω στο πεδίο της μάχης, στους δρόμους, στα νοσοκομεία, κι' όμως προχωρούνε πάντα ακολουθώντας τη σημαία τους.

»Γενναίοι παλληκάρδες! λεβέντηδες άγνωστοι κι' άσημοι γι' αυτούς μήτε δόξες μήτε τιμές, μήτε ρεκλάμες, μήτε τίποτα· μιά μολυβένια σφαίρα στο πλευρό κι' ένα δυό φτυκιές χώμα· αυτό είν' όλο!».

Ός τόσο τα σφύριγματα ξαναρχίζουν, και καταπόδι τους οι πυροβολισμοί· οι όβιδες ζεσπ'ανε πάνω από τό ύποστατικό.

Τό πυροβολικό ανεβαίνει τον άνήφορο του λάφου με φοβερό κελκασμό· καθώς έφταζε στην κορφή, με μιά γρήγορη μεταβολή, μπαίνει σε παράταξη κατάντικρη στα έλατα και μπομπαρδίζει τό δάσος.

Οι όβιδες και τα μυδράλλια πληθαίνουν και πέφτουνε με μανία, σαν κάποια καταιγίδα φωτιές, που χαράζει πελώριους κύκλους κοκκινωπούς, ματωμένους.

Και νέχης να κίνης μ' έναν έχθρο που δε φαίνεται· πουθενά· μακριά εκεί τα έλατα και οι σημύδες άκίνητες.

Πίσω από ένα φράχτη, ο άρχηγός του πεζικού

ΕΥΡΑ ΚΑΙ ΗΜΒΡΑΙ
Ο ΤΕΧΝΙΤΗΣ

Από την περασμένη Παρασκευή τό βράδι που πρωτοπαίχτηκε στη Νεάπολη τό δραματικό κατασκευάσμα «Καποδίστριας και Μαυρομιχαλαίοι», ή Έλληνική σκηνή άπόχτησε έναν άληθινό καλλιτέχνη, τον κ. Πέτρο Λέοντα. Ίσαμε κείνη τη βραδιά ο κ. Λέων είναν καλός θεατρίνος, από τους δυό τρεις καλούς πούχει τό Ρωμαίικο θέατρο, κι όδες φορές κι ή φάνηκε στη σκηνή, είτε στην «Άλκησταν», είτε στο «Κράτος του Ζόφου», είτε στην «Προσωπάρχη» είτε ως Όθωνας στην «Κατοχή» και στην «Έξωση», πάντα χερροκροτήθηκε και πάντα έχτιμήθηκε από κείνους που νιώθουν από θέατρο για φιλοτίμος εργάτης που άγωνίζεται με τη μελέτη να φτάσει παραπάνω από κεί που τον τοποθέτησαν τό φυσικά του χαρίσματα.

Και την Παρασκευή τό βράδι τό κατάφερε· νίκησε· και ή νίκη του είναι νίκη της έπιμονής και της μελέτης που δε βλέπουν εμπόδια στο δρόμο τους, που δεν καταλαβαίνουν κείραση, που δε νικιούνται από την άπογοήτση.

Όσο άτεχνο και δημοκοπικό κι αν είναι τό έργο, πρέπει να χρωστώμε χάρη στο συγγραφέα του γιατί έγινε άφορμή ναποχτήσουμε τό Λέοντα· τό είπαμε, κείνο τό βράδι, στο πρόσωπο του Καποδίστρια, φάνηκε ο τεχνίτης. Σφύγγουμε λοιπόν ειλικρινά τό χέρι του κ. Ποταμιάνου που σκάρωσε αυτό τό δράμα για να δώσει στο Ρωμαίικο θέατρο ένα Λέοντα—όσο κι ή δεν έχει τό έργο του τα πρόσοντα άκόμα και φιλολογικού κουταβιού.

Και να ο μοναχός λόγος που πρέπει τό έργο του κ. Ποταμιάνου να παίζεσαι· για να βλέπουμε τό Λέοντα· για να τον δει όλος ο κόσμος για να δει όλος ο κόσμος τί θα πεί άληθινός τεχνίτης και πως άποχτιέται ένας τίτλος τόσο βαρύς

Για να πιτύχει τόσο ο κ. Λέων ως Καποδίστριας, μελέτησε πολύ· έσκυψε μ'όρνυχτα στα βιβλία, έψαξε παντού να βρει τη χαρακτηριστική γραμμή που του χρειαζότανε, ζήτησε να γνωρίσει στα καθέκαστα τη ζωή του άγαθού Κυβερνήτη, κ' έτσι μπόρεσε και μ'ας τον έδωσε τέλειο πρώτο Εκλεισε στην ψυχή του τό χαρακτήρα του Καποδίστρια, πρώτα έζησε, μπορεί να πει κανείς, ως Καποδίστριας, κ' ύστερα μ'ας παρουσιάστηκε ως Καποδίστριας στη σκηνή. Να τό μεγάλο μυστικό· να τί ζητάει τό θέατρο από τους άληθινούς τεχνίτες.

Τό μυστικό τ'όξερα, μά μου τό βεβαίωσε την άλλη μέρα της παράστασης κι ο ίδιος ο τεχνίτης. «Μελέτησα, μου είπε, όσα γραφτήκανε για τον Καποδίστρια και μονάχα σε τρεις άράδες του Ίδρωμένου βρήκα ό,τι μου χρειαζότανε, τον άληθινό χα

συμμαζεύει τους στρατιώτες του:

—Είς γραμμήην! φωνάζει, σηκώνοντας προς τα πάνω τό ξιφός του.

Μπαίνει μπροστά και χοιμάει διατάζοντας έφοδο κατά πάνω στο δάσος. Οι πυροβολιστοι κ' οι έξιοματικοί του ίππικού βγάζουνε τα κασκίετα τους: «Γεια σας ήρωες!»

Μά ύστερ' από πενήντα βήματα, τό πεζικό δεν ύπήρχε· κατακόπηκε, τσακίστηκε, γάθηκε και μόλις γλυτώνει ένα μικρό άπόσπασμα που κι' αυτό άναγκάστηκε να ξαναγυρίση στο ύποστατικό.

Ένα τάγμα ζουάβων ξεκινάει. Οι ζουάβοι! ή νίκη τώρα είναι σίγουρη.

—Έφ' ύπλου λόγηη! έμπρός, ξελαρυγγίζεται ο άρχηγός τους και μ' ένα πήδημα, σχίζοντας τ' άψηλά χόρτα, χάνονται μέσα στο δάσος.

Τό πυροβολικό δε ρίχνει πιά! Γίνεται μιά τρομερή σιωπή! Σε λίγο άκούεται κάτι τι άδιάκριτο, θόρυβος άνακατωμένος, φωνές άγριες, που όλονένα μεγαλώνουν, πλησιάζουνε, ζεσπ'ανε. Έπιτέλους οι ζουάβοι ξαναφαίνονται· άνάκατα με τους έχθρούς.

Η δοκιμή που γένηκε για να τους βιάσουνε ναδειάσουν τό δάσος, δεν πήγε μπρός, άφου βρεθήκανε μπροστά σε έρημητικό πληθυσμό από κρήνη και